

ZBORNİK RADOVA
ZNA NSTVENOG
SKUPA

KLASICIZAM U HRVATSKOJ

ZBORNİK RADOVA

Znanstvenog skupa
Klasicizam u Hrvatskoj

Recenzenti

SANJA CVETNIĆ
DANIEL PREMIERL

Uredila

IRENA KRAŠEVAC

Zbornik je objavljen uz potporu
Ministarstva kulture Republike Hrvatske i
Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

ZBORNİK RADOVA
ZNAKSTVENOG SKUPA

KLASICIZAM U HRVATSKOJ

Zagreb, 2016.

SADRŽAJ

9

Irena Kraševac

Uvodna riječ

11

Milan Pelc

Periodizacija hrvatske povijesti umjetnosti i klasicizam

23

Anđelka Galić

Topografija antičkih spomenika na tlu Hrvatske u razdoblju klasicizma

43

Andrej Žmegač

Nekoliko uvodnih opaski o klasicističkoj arhitekturi

53

Dubravka Botica

Klasicizam i barokni klasicizam u sakralnoj arhitekturi sjeverozapadne Hrvatske

69

Dragan Damjanović

Klasicistička obnova jedine sačuvane slavonske džamije. Bartol Felbinger i župna crkva u Đakovu

89

Joško Zaninović | Antonia Tomić

Grkokatolička crkva Pokrova Presvete Bogorodice u Kričkama i Preobraženja Gospodinova u Baljcima kod Drniša: nastanak — devastacije — obnova

107

Viki Jakaša Borić

Klasicističke palače u Zagrebu

127

Petar Puhmajer | Krasanka Majer Jurišić

Stambena arhitektura Rijeke u drugoj polovini 18. i početkom 19. stoljeća

147

Silvija Lučevnjak

Arhitektonska baština obitelji Pejačević i Mihalović — na tragu klasicizma

167

Zlatko Uzelac

Pročelje Vodenih vrata tvrđave Osijek, slavluk gradiškim i brodskim graničarima za pobjedu kod Kolina, 18. lipnja 1757.

181

Miona Muštra

„Vraćene javnosti na korištenje, brigom i troškom grofa Henrika Sermagea“: nastanak Sutinskih toplica 1809. godine

195

Iva Raič Stojanović

Recepcija klasicističkog dvorca Januševca i njegovo rekonstruiranje nakon Drugoga svjetskog rata

213

Ratko Vučetić

Klasicizam u urbanistici kontinentalne Hrvatske i Hrvatskog primorja

227

Snješka Knežević

Južna promenade — Sjeverna promenade: dva urbanistička zahvata na zagrebačkom Gradecu u doba klasicizma

243

Antonia Došen

Arhitektura i urbanizam grada Gospića od 1780. do 1830. godine

265

Mirjana Repanić-Braun

Pitanje stila u zidnom slikarstvu nakon 1750. na odabranim primjerima

283

Fani Celio Cega | Ana Šverko | Giuseppe Sava

Dijalog u dekoraciji: usporedba dekorativnih motiva stare i nove knjižnice u trogirskoj rezidenciji obitelji Garagnin u povodu otkrića stropne dekoracije s kraja 18. stoljeća

297

Irena Kraševac

Klasicističke portretne biste. Djela Canove, Thorvaldsena i Paronuzzija u hrvatskim muzejskim zbirkama

317

Vlasta Zajec

Klasicistička transformacija stila na primjeru inventara župnih crkava u Bednji i Kamenici

333

Maja Žvorc

Crtež katafalka cara Franje II. podignutog u zagrebačkoj katedrali

349

Arijana Koprčina

Klasicistički elementi u zlatarstvu od posljednje četvrtine 18. stoljeća do 1830-ih godina

367

Summaries

381

Bibliografija

405

Kazalo

UVODNA RIJEČ

Institut za povijest umjetnosti je u suradnji s Muzejom za umjetnost i obrt i Društvom povjesničara umjetnosti Hrvatske organizirao u Zagrebu 30. i 31. svibnja 2014. godine znanstveni skup *Klasicizam u Hrvatskoj*. Ovaj je skup uslijedio nakon dva uspješna simpozija *Klasicizam u Dalmaciji I i II* koje je Institut za povijest umjetnosti — Centar Cvito Fisković u Splitu organizirao 2011. i 2012. godine, na kojima su širinom i prezentacijom tema te interdisciplinarnim pristupom obrađeni reprezentativni primjeri klasicističkoga graditeljskog naslijeđa dalmatinskih gradova te niz kulturoloških tema vezanih uz razdoblje oko 1800. godine. Skupovi su nedvojbeno pokazali da kulturno-povijesno i umjetničko naslijeđe razdoblja klasicizma iziskuje daljnje bavljenje i prezentaciju novih istraživačkih dosega putem znanstvenog skupa na kojem bi bio uključen cjelokupni prostor Hrvatske, s ciljem iščitavanja stilske paradigme klasicizma u područjima arhitekture, urbanizma, krajobraznog oblikovanja, slikarstva, kiparstva, grafike i primijenjenih umjetnosti, te je jasnije izdvojiti i razgraničiti u odnosu na susjedne pojave baroknog klasicizma, biedermajera i neoklasicizma druge polovine 19. stoljeća.

Na skupu u Zagrebu sudjelovalo je 36 izlagača, uglavnom povjesničara umjetnosti koji dolaze iz znanstvenih i muzejskih ustanova, koji su proširili dotadašnje spoznaje o kulturnoj i umjetničkoj baštini razdoblja klasicizma koje je dosad bilo stiješnjeno između susjednih (dominantnih) stilova, baroka i historicizma, te pridonijeli brojnim novim spoznajama o kulturnoj baštini u Hrvatskoj u razdoblju od oko 1750. do 1830. godine, a pristigle smo radove objedinili u ovom Zborniku. U Zborniku prilažemo i bibliografiju koja je nastala kao rezultat rada na pripremi znanstvenog skupa, s uvjerenjem da će pridonijeti daljnjim istraživanjima klasicističke baštine u Hrvatskoj koja zahvaća široko područje od predmeta primijenjene umjetnosti do krajobrazne arhitekture.

U Zagrebu 11. svibnja 2016.

Irena Kraševac